

De Staat van de Leerling

Inhoud

Inleiding	3
Respondenten	4
1 Thuisondersteuning	5
2 Telefoongebruik	6
3 Prestatiedruk	7
4 Concentratieproblemen	8
5 Persoonlijke aandacht	9
En... wat vindt de leerling?	10
Contact	12

Beste lezer,

Wij presenteren namens WRTS: De Staat van de Leerling. In deze aanvulling op De Staat van het Onderwijs, zijn de leerlingen zelf aan het woord. Wat gaat er goed in het onderwijs en wat kan er beter? De Staat van de Leerling belicht de huidige stand van zaken vanuit het perspectief van de middelbare scholier. Dit rapport is gemaakt op basis van de antwoorden van ruim 3.000 middelbare scholieren.

Wat doet WRTS?

WRTS bestaat sinds 2005 en is het grootste digitale leerplatform in Nederland. Inmiddels maakt 60% van de middelbare scholieren gebruik van ons platform. Op de drukste dagen leren wel 75.000 leerlingen tegelijkertijd via WRTS voor hun volgende toets. Dit doen zij door middel van oefentoetsen, uitlegvideo's, samenvattingen en nog veel meer!

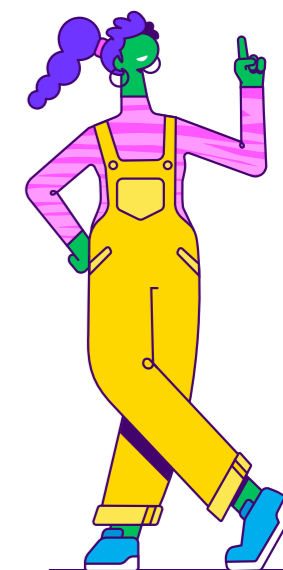
Waarom De Staat van de Leerling?

Bij WRTS vinden we dat ieder kind recht heeft op goed onderwijs. We zetten ons daarom dagelijks in voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs. Wij bieden hen extra mogelijkheden om zo efficiënt en effectief mogelijk te leren. Hierdoor heeft iedere leerling de tijd om zich ook buiten school verder te ontwikkelen.

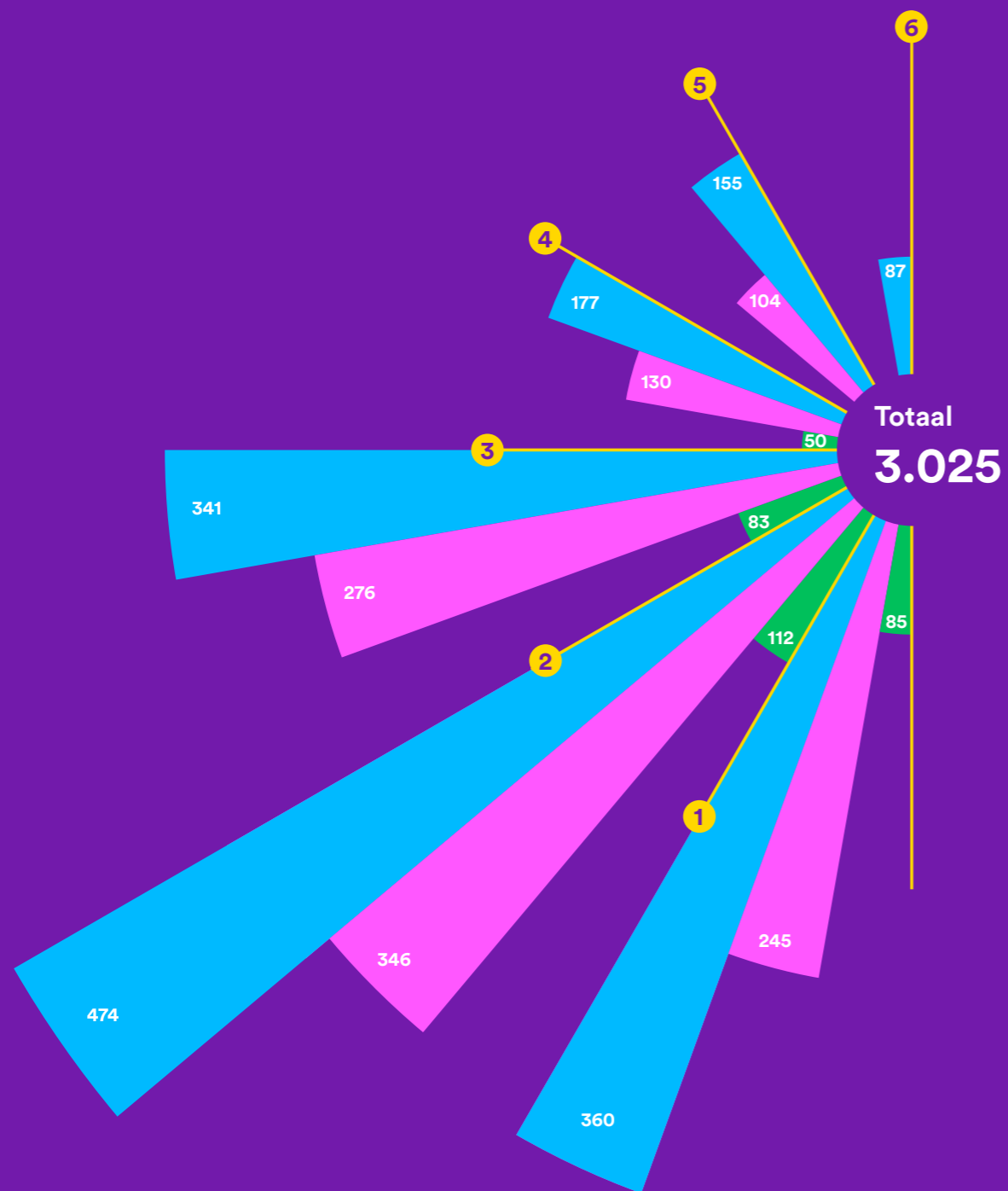
We zijn dagelijks in contact met duizenden middelbare scholieren door het hele land. Hiermee bevindt WRTS zich middenin de doelgroep en willen wij deze leerlingen graag de kans bieden om hun stem te laten horen. Het doel van dit jaarlijkse rapport is om inzicht te krijgen in de ervaringen en opvattingen van middelbare scholieren op verschillende onderwijsniveaus.

Onderzoeksopzet (leerlingen)

Voor De Staat van de Leerling hebben wij een online vragenlijst verspreid via het platform van WRTS en per mail. Deze vragenlijst diende volledig ingevuld te worden door middelbare scholieren. Het onderzoek is begin 2023 uitgevoerd onder totaal 3.025 leerlingen van het voortgezet onderwijs, verdeeld over vmbo, havo en vwo. De verdeling van respondenten over de verschillende onderwijsniveaus heeft ons in staat gesteld om een gevarieerd beeld te krijgen van wat er speelt onder de middelbare scholieren in Nederland.

Respondenten

● Leerjaar 1-6

Totaal aantal respondenten: **vmbo: 330** **havo: 1.101** **vwo: 1.594**

Hoe tevreden zijn de leerlingen?
 Uit de resultaten blijkt dat de meerderheid van de leerlingen tevreden is. Wanneer je kijkt naar de verschillende onderwijsniveaus valt op dat ★ vmbo-leerlingen over het algemeen het meest tevreden zijn. ● havo-leerlingen zijn in dit opzicht iets minder tevreden en ● vwo-leerlingen zitten hier over het algemeen tussenin.

Ben je tevreden over wat je leert op school?

Welk cijfer geef je jouw middelbare schoolervaring?

Welk cijfer geef je jouw school?

Thuisondersteuning

“Ik vind het fijn om op een rustige plek te leren, op school kan dit niet.”

Hoe tevreden zijn middelbare scholieren over de ondersteuning thuis? Zijn de leerlingen blij met de hulp die zij thuis van hun ouder(s)/ verzorger(s) krijgen bij het schoolwerk? En zijn er nog andere hulpmiddelen die de leerlingen thuis gebruiken voor school?

Thuisondersteuning speelt een cruciale rol bij het onderwijs en het welzijn van leerlingen. Ouders en verzorgers kunnen een grote invloed hebben op de motivatie, betrokkenheid en prestaties van hun kinderen door hen te ondersteunen bij het leren en maken van huiswerk.

2 op 3

vindt dat ouder(s)/ verzorger(s) hun goed helpen bij het leren

Uit ons onderzoek blijkt dat een meerderheid van de leerlingen vindt dat hun ouder(s)/verzorger(s) hen goed helpen met leren en huiswerk. Maar liefst 65% vindt dat zij thuis goed geholpen worden bij het leren. Meer dan de helft (54%) geeft aan dat hun ouder(s)/verzorger(s) hen goed helpen met het maken van hun huiswerk.

73%

zegt dat thuis de ideale plek is om te leren

Ook blijken digitale hulpmiddelen populair onder de leerlingen. Maar liefst 93% geeft aan dat digitale hulpmiddelen hen helpen bij het leren. Een ruime meerderheid (59%) laat weten dat digitale hulpmiddelen hen helpt bij het maken van huiswerk.

Bijna driekwart van de middelbare scholieren (73%) geeft de voorkeur aan de thuisomgeving als ideale plek voor leren en meer dan de helft (57%) maakt huiswerk liever thuis. Zij geven minder de voorkeur aan leren of huiswerk maken op een externe locatie zoals op school of in de bibliotheek.

93%

zegt dat digitale hulpmiddelen helpen bij het leren

Telefoongebruik

“Als ik mijn telefoon pak word ik makkelijk afgeleid en ga ik vrijwel vanzelf appen of op social media.”

We nemen het telefoongebruik van middelbare scholieren tijdens de les onder de loep. Waar gebruiken de leerlingen hun telefoon voor tijdens de les? En hoe staan zij tegenover een mogelijk telefoonverbod op de middelbare school?

Het gebruik van mobieltjes op middelbare scholen is een heet hangijzer. Het ministerie van Onderwijs verkent het vraagstuk of mobiele telefoons op school moeten worden verboden. Zo kan alleen al de aanwezigheid van de mobiel in een tas volgens deskundigen tot afleiding, concentratieverlies en slechtere leerprestaties leiden. 80% van de ondervraagden geeft aan tegen een telefoonverbod op school te zijn.

80%

is tegen een
telefoonverbod
op school

Uit ons onderzoek blijkt dat het telefoongebruik van middelbare scholieren tijdens de les aanzienlijk is. Bijna twee derde van de leerlingen (61%) gebruikt de telefoon soms tot vaak om informatie op te zoeken voor een opdracht of om het rooster te bekijken (62%).

Leraren spelen ook een rol in het gebruik van mobiele telefoons tijdens hun lessen. 47% van de middelbare scholieren gebruikt zijn/haar mobiel om mee te doen aan een quiz of spel.

47%

maakt gebruik van
hun mobiel tijdens
de les om mee te
doen aan een quiz
of spel

Ook geven de leerlingen aan dat ze hun telefoon er tijdens de les niet alleen bij pakken voor schooldoeleinden. Bijna de helft van de ondervraagden (48%) gebruikt soms tot vaak zijn/haar telefoon om tijdens de les sociale media te bekijken. Meer dan de helft (53%) gebruikt het mobieltje om te appen onder lestijd.

Prestatiedruk

“Als ik druk voel leer ik juist minder goed en haal ik lagere cijfers.”

Aan de hand van uiteenlopende vragen hebben wij onderzocht in welke mate leerlingen druk voelen om te presteren op school. Voelen de leerlingen wat betreft hun schoolprestaties druk om zo aan bepaalde verwachtingen te voldoen? Waardoor en wanneer voelen zij dit?

Prestatiedruk is een veel terugkomend onderwerp als je kijkt naar het welzijn van middelbare scholieren. Het willen presteren op zichzelf is niet direct een probleem, maar het is belangrijk om in de gaten te houden wanneer dit te veel (negatieve) druk met zich meebrengt.

Leerlingen geven aan vooral zichzelf prestatiedruk op te leggen. 54% ervaart veel prestatiedruk vanuit zichzelf, terwijl slechts 26% prestatiedruk ervaart vanuit hun ouder(s)/verzorger(s) en 32% vanuit hun leraren. Slechts 19% van de ondervraagden ervaart hun klasgenoten als bron van prestatiedruk.

54%

ervaart veel prestatiedruk vanuit zichzelf

De druk speelt leerlingen met name op specifieke momenten parten. Zo ervaart 61% van de middelbare scholieren prestatiedruk wanneer zij een onvoldoende staan voor een vak. Ook voelt een ruime meerderheid prestatiedruk voor toetsweken (64%) en tijdens toetsweken (68%).

Uit onze resultaten blijkt dat 44% van de leerlingen veel prestatiedruk ervaart, omdat zij achterlopen met sommige vakken. Bijna een derde van de ondervraagden (32%) geeft aan druk te ervaren omdat zij moeite hebben met leren. De helft van de leerlingen (51%) ervaart prestatiedruk doordat zij moeite hebben met (het afkrijgen van) hun huiswerk. Ook toont het onderzoek aan dat de meerderheid (58%) het gevoel heeft dat zij hoge cijfers moeten halen, wat resulteert in prestatiedruk.

58%

voelt dat zij hoge cijfers moeten halen, wat resulteert in prestatiedruk

Concentratieproblemen

“Mijn telefoon kan een afleiding zijn thuis. Op school is het vooral het geluid en leerlingen om me heen.”

In welke mate ervaren middelbare scholieren concentratieproblemen? Hebben de leerlingen moeite met concentratie tijdens de lessen? En hoe zit dit thuis tijdens het maken en leren van huiswerk?

Middelbare scholieren ervaren vaak concentratieproblemen, zowel thuis als op school. Deze concentratieproblemen kunnen een negatieve invloed hebben op de leerprestaties en het welzijn van een leerling.

Van de ondervraagde leerlingen ervaart ongeveer driekwart soms tot vaak concentratieproblemen tijdens de les (74%), thuis tijdens het leren (75%) of thuis tijdens het maken van huiswerk (72%). Ook blijkt uit ons onderzoek dat leerlingen die tijdens de les meer hun telefoon gebruiken in grotere mate concentratieproblemen ervaren.

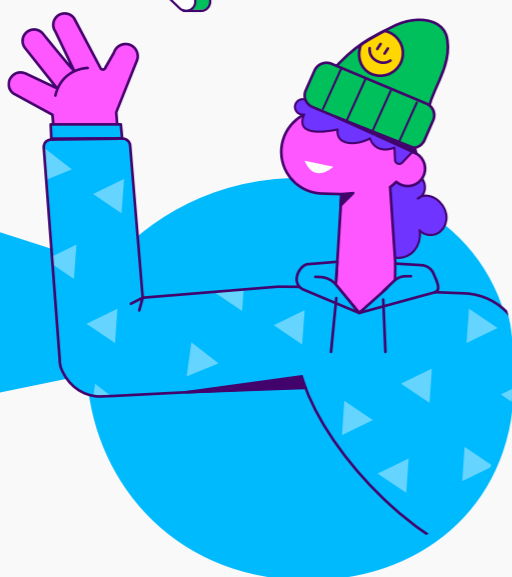
74%

ervaart soms tot vaak concentratieproblemen tijdens de les

Ons onderzoek toont aan dat er een duidelijk verband bestaat tussen prestatiedruk en concentratieproblemen bij middelbare scholieren. Leerlingen die veel prestatiedruk ervaren, geven aan ook meer last van concentratieproblemen te hebben

Persoonlijke aandacht

“Ik vind persoonlijke aandacht wel belangrijk, maar als een docent aan de hele klas persoonlijke aandacht moet geven moeten de lessen langer zijn.”

Wat is de mening van de middelbare scholieren wat betreft persoonlijke aandacht op school? Vinden de leerlingen dat ze voldoende persoonlijke aandacht krijgen? En hoe belangrijk is dit voor hen?

Persoonlijke aandacht tijdens de les is een belangrijk aspect van het onderwijs en kan van invloed zijn op de prestaties van leerlingen. Het kan namelijk een verschil maken in de manier waarop leerlingen leren, de motivatie en daarmee de prestaties die ze leveren.

Uit het onderzoek blijkt dat 62% van de leerlingen persoonlijke aandacht tijdens de les belangrijk vindt. Zij geven hiermee aan waarde te hechten aan deze vorm van interactie tussen leraren en leerlingen. Een minderheid van de leerlingen (43%) zegt genoeg persoonlijke aandacht te krijgen van hun docenten.

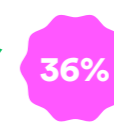
Vind je dat je genoeg persoonlijke aandacht krijgt tijdens de les?

Gemiddeld

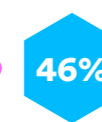
43%

vmbo

havo

vwo

en?

Wat vindt de leerling?

Een meerderheid van de leerlingen krijgt **thuis goede ondersteuning voor school**. Daarnaast maken zij veelvuldig gebruik van digitale hulpmiddelen.

Het telefoongebruik van middelbare scholieren tijdens de les is **aanzienlijk**. Zij gebruiken hun mobieltje niet alleen voor schoolopdrachten, maar zitten onder lestijd ook veelvuldig op sociale media of te appen.

Bijna de helft van de middelbare scholieren ervaart prestatiedruk. In de meeste gevallen leggen zij zichzelf die druk op, soms ervaren zij dit vanuit externen. De druk neemt toe rondom toetsweken, wanneer hun cijfers slecht zijn, de leerlingen moeite hebben met de stof, de lessen en/of de hoeveelheid huiswerk.

Van de ondervraagde leerlingen ervaart ongeveer driekwart **concentratieproblemen tijdens de les of thuis bij huiswerk**. Er bestaat een duidelijk verband tussen prestatiedruk en concentratieproblemen: bij een hogere mate van prestatiedruk nemen de concentratieproblemen toe.

Het overgrote deel van de ondervraagde leerlingen vindt **persoonlijke aandacht belangrijk**. Een minderheid geeft aan dit ook van hun leraren te krijgen.

[WRTS.nl/destaatvandeLeerling](https://www.wrts.nl/destaatvandeLeerling)

Heb je nog vragen?
Neem contact op met
Tijntje Louwers
tijntje@wrts.nl

WRTS
Prins Bernhardplein 200
1097 JB Amsterdam
www.wrts.nl